

Stanovisko Bankovej rady NBS

Banková rada prerokovala a vzala na vedomie materiál Ekonomický a menový vývoj – zima 2024.

Analytici NBS opäť zhoršujú výhľad rastu ekonomiky. Ten by sa mal v nasledujúcich rokoch pohybovať okolo 2 %. Dlhodobejšie vyhliadky sú ešte slabšie. Spotrebiteľské správanie domácností v nasledujúcich rokoch oslabí nevyhnutná konsolidácia verejných financií a nárast cien energií pre domácnosti v dôsledku ich zosúladenia s trhovým vývojom. Slabší výkon ekonomiky súvisí aj s vývojom v eurozóne. Tú trápia problémy s konkurencieschopnosťou, slabý inovačný potenciál a nedostatočné investície.

Investície rozhodnú o tom, ako sa bude dariť našej ekonomike v budúcom roku. Rast ekonomiky by mal prameniť z nábehu novej produkcie po rozšírení kapacít v automobilovom priemysle a zo zvýšených investícií v rámci Plánu obnovy a odolnosti. Pokračujúci postupný pokles úrokových sadzieb by mal vytvárať priaznivé prostredie pre všeobecné zotavenie dopytu po investíciách, a to aj napriek problémom s konkurencieschopnosťou ekonomiky a nedostatkom pracovnej sily.

Zamestnanosť by mala ostať stabilná a v priemere by nemala klesnúť ani kúpna sila domácností. Z trhu práce odchádza čoraz väčší počet ľudí kvôli demografickým zmenám. Aj preto by straty zamestnania spôsobené slabším ekonomickým výkonom mali byť len dočasné. Nedostatok pracovnej sily naďalej vo zvýšenej miere kompenzuje aj príchod zahraničných pracovníkov. Na ten bude Slovensko odkázané aj do budúca. Nedostatok pracovnej sily udržiava tiež rast príjmov na pomerne vysokej úrovni, čo vysvetľuje, že inflačné tlaky v mnohých sektoroch až tak nepoľavujú.

Inflácia má zrýchliť tesne nad 4 % v budúcom roku. V ďalších rokoch sa môže pohybovať v širokom intervale v závislosti od stanovenia regulovaných cien energií. Banková rada citlivo vníma nárast inflačných očakávaní obyvateľstva. Konsolidácia verejných financií, ktorá musí nevyhnutne pokračovať aj v ďalších rokoch, by však mala tmiť prípadné druhotné inflačné tlaky, keďže bude doliehať na príjmy obyvateľstva a ich kúpnu silu.

Banková rada zdieľa hodnotenie rizík predikcie. Analytici NBS označili za hlavné riziká pre ekonomický vývoj najmä možné protekcionistické politiky v oblasti svetového obchodu, ale aj prípadné ďalšie zdržanie v investíciách z Plánu obnovy. Ekonomický aj inflačný vývoj ovplyvní taktiež politika vlády v oblasti cien energií pre domácnosti. Novým zdrojom neistoty od roku 2027 je zavedenie emisných povoleniek v oblasti dopravy a bývania v rámci boja s klimatickými zmenami. Na slovenského spotrebiteľa by toto rozšírenie spoplatnenia znečisťovania prostredia malo mať nepomerne veľký vplyv vzhľadom na podiel energií a pohonných látok na celkovej spotrebe. Presný dosah je zatiaľ ťažké vyčíslieť.

Potreba zásadne posilniť konkurencieschopnosť ekonomiky sa stáva čoraz akútnejšou. Na zlepšenie výkonnosti nášho hospodárstva bude treba viac investícií, rozširovanie inovačnej kapacity a pokračovanie v zmene zamerania z výroby viac na služby s vyššou pridanou hodnotou.

Pre eurozónu je veľmi dôležité posilnenie fungovania spoločných trhov a sústredené úsilie na obnovu konkurencieschopnosti vo svetovom meradle. Odporúčania uvedené v štúdiách Enrica Lettu a Maria Draghiho ponúkajú návod, ktorým sa môže Európska komisia v novom zložení inšpirovať.